

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE
SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 46.) Utkommer hvarje Söndag. Göteborg den 14 November 1852. Pris för år: 4 Rdr B.co. (VI årgången)

FRANKLIN PIERCE.

Candidat till presidenturen i Förenta Staterna i Nordamerika.

Bambu-båten.

En Sjömans berättelse.

(Forts. fr. N:o 45.)

Den verksamaste af alla var Jim, kapten Albert Popp's dödsfiende. Hans farkost genomkorsade viken i alla riktningar. Han var öfverallt och ingenstädes. Ur hans mun skallade hämdropet som dånande äskknallar. Till honom, som öppet ådagalade sitt blodiga hat inför hela världen, satte pöbeln sin största lit. Honom låfvade de trohet och blind lydnad. Honom ville de följa i lif och död. "Massa Jim! Massa Jim, vår anförare!" ropade de. "Lefve den raske fiskaren!"

Emellertid förbereddes en sällsam scen i guvernörens hus. Denne hade gifvit efter för sin vän, grosshandlaren Samuel Hejdecks enträgna anhållan, att domstolen måtte upptaga kaptenens sak till ny undersökning. Albert Popp inställde sig, blek som ett lik och darrande af blygsel och förtvifan, — en jämmerns bild. "Hvad fordrar man vidare af mig?"

"Mina Herrar!" sade guvernören, "den besynnerliga omständigheten har inträffat, att helt nyligen en röst låtit höra sig, som beskyllar denne man för osannfärdiga uppgifter. Man säger att han bekant sig skyldig till ett brott, som han aldrig begått. Denna antydning var af så sällsam natur, att jag icke ansett mig befogad att lemna densamma utan afseende. Det är därför som jag åter låtit förekalla den anklagade."

"Detta är ett helvetets bländverk," sade Albert Popp för sig sjelf.

Guvernören fortfor! "Anklagade! Jag uppmanar er, att ännu en gång inför denna församling upprepa er förra bekännelse, såvida ni vet med er sjelf att den är sannfärdig. Endast den strängaste sanning kan lända er till fromma. Hvarje lögn — dess motiver må vara hvilka som helst — är ert förderf. Låt detta lända er till varning!"

Efter någon tvekan, sade Albert Popp med synbar ansträngning:

"Min förra bekännelse var ty värr uppriktig. Jag kan endast ord för ord bekräfta den. Bespara mig den plågan, att ännu en gång nödgas ingå i detaljer. Nog af, jag bekänner mig skyldig."

Då klingade en kraftfull stämman: "Albert Popp, du ljuger!"

Fången studsade: "Hvad är detta? Hvilken röst!"

Lorenz Born trädde in. Han var, liksom fordom, klädd som sjöman. I hans ansigte syntes intet spår mer till den mörka mulattfärgen. Han ställde sig framför kaptenen, och sade:

"Du ljuger, Albert Popp!"

Kaptenen uppgaf ett högt rop. Hans knän vacklade. Han satte händerna för ansigtet:

"Hans vålnad!"

"Ingen vålnad!" ropade styrmannen. Det är jag sjelf lifs lefvande. Långe nog har fruktan och ångest jagat mig från klippa till klippa, från håla till håla. Mitt samvete lemnar mig icke i ro; jag vill bekänna allt."

"Hvad vill du bekänna, människa?" ropade kaptenen med ångest.

"Tala!" sade guvernören. "Hvem är ni, och hvad har ni att säga? Domstolen är beredd att höra er."

"Jag heter Lorenz Born och var styрман på briggen "Atalanta." Jag bekänner mig skyldig till myteri. Denne man, som var min kapten, — honom har jag vägrat lydnad, och genom mitt uppförande bragt honom derhän, att han förlorade besinnningen, och tog sådana mått och steg, som voro förderliga för fartyget. Detta hade jag bordt förhindra, mina Herrar! Jag hade kunnat det, och jag gjorde det icke, ty jag hyste ett djupt hat till denne man, emedan han vändt min fastmös hjerta ifrån mig, och önskade honom ned i helvetets djupaste afgrund. Sålunda har briggen gått förlorad genom mitt fel. Den som kan bevisa annat, han tale!"

Albert Popp försökte öppna munnen, men fick icke ett ljud öfver sina läppar.

"Han säger aldrig ett ord!" sade Lorenz Born till domrarna. "Han kan också ingenting säga. Det enda, som kunde läggas honom till last, var slapphet och obeslutsamhet i det afgörande ögonblicket. I stället att gifva vika för mig, hade han bordt skjuta mig en kula genom hufvudet. Att han underlät detta — det är hans förbrytelse, och för den har han blifvit tillräckligt straffad genom ett långvarigt fängelse och en sträng ransakning. Derfor anhåller jag hos domstolen, att denne man måtte blifva frikänd, och jag ådömd mitt rättvisa straff, hvilket jag gerna vill undergå, för att äntligen få en gnista samvetsro."

Kaptenen reste sig häftigt upp. Han utsträckte händerna, liksom afvärjande, och mumlade: "Nej, nej!"

Lorenz Born aktade icke derpå, utansade till domrarna:

"J veten väl, gode Herrar, att han och jag länge varit bekanta. Karlen är egensinnig, och talar icke, då han en gång föresatt sig att tiga. Tillåt oss samtala med hvarandra några ögonblick utan vittnen. Man inspärrar ju ofta flere fångar i en och samma bur, stundom för hela lifstiden. Un-

nen mig några få minuter med denne man."

Guvernören voxlade några ord med domstolens ledamöter, och sade: "Må vara. I denna sak förekommer så mycket eget, att en egenhet mer eller mindre ingenting betyder. Vi bevilja er anhållan. Tag er likväl tillvara och begå ingen öfverilning."

Domstolens ledamöter aflägsnade sig och lemnade de båda männen allena.

Albert Popp bemannade sig. Han blickade skyggt på sin fiende, och sade:

"Människa, hvad har du gjort! — och hvad tänker du vidare att göra?"

"Jag bekänner mig skyldig inför lagen."

"Du vet väl, att du icke är det."

"Jag vet, hvad jag lofvade mig i det ögonblick, då den arma Margaretha dog, henne, som jag, i min oförnuftiga vrede, så svårt förolämpade."

"Det var en olycksdag."

"Hör mig, Albert Popp. Minuterna äro dyrbara. Du vet, hvad du har gjort, men du får ej hafva gjort det. Huru skulle du, med en sådan skamfläck, nånsin våga att återvända till ditt fädernesland? Huru skulle du nånsin kunna framträda för din flicka, som älskar dig?"

"Lorenz Born!"

"Du måste höra mig med lugn. Jag har rättighet att fordra det af dig. Från det fasansfulla ögonblicket på skolbänken till det innevarande har du varit min onda genius. All olycka, som träffat mig, kom alltid från dig. Min bela själ var upptagen af denna flicka. Hon var mig allt. Då kom du. Det brokiga glitter, som du för henne utöste, ditt smickrande tal, dina smäktande blickar därade den vaukelmodiga flickan. Du kunde erbjuda henne ett lif fullt af glans och yppighet — nog! Han förskaffade mig. Albert Popp, jag har efter långa års strider öfvervunnit min smärta, men jag vill icke, att den flicka, jag så högt älskat, skall bli olycklig genom ditt brott. Hon skall icke genom ett evigt gråtande förderfva sina ögon därför, att den man, hon anförtrodde sitt unga lit, skulle, som en straffad tiggare, visa sig vid hennes dörr och utsträcka sin hand efter en medlidsam gåfva. Derfor är jag här."

"Människa! jag gissar!"

"Jag har genom mitt lättsinne förorsakat "Atalantas" strandning. Jag, Lorenz Born, har gjort detta förstär du mig?"

"Vet du, hvad du säger? Lagen skulle träffa dig med hela sin tyngd."

"Hvad gör det väl mig? I hela vida världen finns icke en människa, som för min skull skall utgjuta en tår. Lorenz Born är ett namn, som förklingar i den vida

rymden, utan att finna ett enda befryndadt återskall. Med dig förfaller en hel familjs goda rykte och välstånd! Derför måste du rädda dig. Besinna dig! Var icke ännu en gång din egen onde demon."

Kaptenen kämpade med sig själf. Han var i den högsta rörelse.

"Jag kan icke! Jag kan och vill icke. Du skulle lida för min skull och jag få gå strafflös?"

"Du erhåller blott en yttre verlds pris för de dinas skull. Strafflös blir du icke. Ditt samvetes tortyrqual kan jag icke från dig borttaga. De skola plåga dig ända till grafven, om du icke försonar dem genom ädla handlingar."

"O, min Gud! hvad skall jag göra?"

Lorenz Born trädde fram till kaptenen och grep hans hand.

"Albert Popp, du har ända från min ungdom förorsakat mig mycken sorg. Du är skulden till mitt lifs olycka. På hvarje fröjd, jag kunde göra anspråk, har jag genom dig blifvit bedragen. Denna börda skall ej mera tynga dig. Högtidligt, i åsyn af Gud, vårt enda vittne, tillgifver jag dig af fullt hjerta, om du uppfyller min begäran."

Nu förmådde ej kaptenen att längre emotstå sin inre rörelse. Hans ögon smälte i tårar. Han knäböjde och utropade snyftande:

"Gud i himlen! Gifves det en sådan människa på jorden? Och jag . . ."

Han förmådde af inre rörelse ej att säga mer.

Båda framhårdade i djup tystnad.

Guvernören inträdde med domrarna.

"Det eder beviljade uppskofvet är förflutet."

"Vi behöfva ej något längre uppskof," sade Lorenz Born. "Jag har tackat denne man för det offer, han ville bringa mig, men jag vågar ej antaga det. Högtidligt erkänner jag för denna domstol, att jag är skyldig till det brott, för hvilket man redan beskyllt mig och bönfaller om nådigt straff. Kapten Albert Popp, jag beder er om den barmhertigheten att återtaga eder sjelfanklagelse."

"Jag återkallar," sade denne med darrande stämma

"Lorenz Born!" sade guvernören högtidligt. "Erkänner ni er skyldig?"

"För Gud och människor. Bestäm öfver mig, hvad lagen bjuder."

Albert Popp sjönk utmattad ned på en stol. Lorenz Born såg med lugn hängivenhet på sekreteraren, som var sysselsatt med uppläsandet af förhandlingarne. Den slutades och domrarna undertecknade.

Redan under någon tid hade man från

hamnen hört vilda rop. I guvernemangshuset hade man hittills ej gifvit akt derpå. Nu tilltog tumultet. Guvernören utkallades.

Folket, som redan hela dagen drifvit omkring och utstött hotande yttringar, skockade sig mot aftonen sötman i större hoppar, hvilka slutligen förenade sig på en enda punkt vid Sarquis varf. Anförarne tycktes sjeliva icke veta, hvad som skulle ske.

Jim, Negern, hade från sin bambubåt, med slug list sammantussat folket från alla kanter af hamnen. Han lät dem gråla och slåss, för att under tiden själf hafva fritt spel i motsatta ändan af staden.

Guvernören utskickade soldater, för att skingra pöbelhoppen. Denna öfverföll soldaterna och sände dem, skymfligt misshandlade, hem. Starkare truppafdelningar utskickades och sunno hårdnackadt molstånd. Den aflägsna stadsdel, till hvilken man från skansen Christian utsände allt umbärligt manskap, förvandlades till ett slagfält. Guvernören befann sig själf på kamplplatsen. Domrarna hade icke lemnat guvernemangshuset. Dessa och några betjenter voro det sammans enda beskyddare.

Då afbröts plötsligt det här rådande lugnet. Ett förfärligt skrik skakade luften. Jim, med en sabel i handen, frambröt med en hop Negrer ur nattens mörker och störtade in i guvernemangshuset. De få betjenterna blefvo snart betvingade. De svarste stormade med vilda triumfskrik uppför trapporna.

Domrarna trädde emot dem. Negrerna kastade dem åt sidan och ilade in i domaresalen. Jim stod framför kaptenen och såg på honom med en tillintetgörande blick.

"Massa kapten känna arma Jim? Jim vara hans fördömda, svarta best! Mig svartta hund, som få fotspark!"

Lorenz Born ville tala. Negern viste honom tillbaka.

"Tiga! Ville taga mitt! Försöka taga!" sade han stolt och pekade på sina ledsagare. "Vill bedragagamla Jim, och denna man gå bort från St Thomas. Jim vill ha hämnd."

"Tag din rätt!" sade Albert Popp. "Jag är i ditt våld."

"Jim skall taga!" sade negern med lågande blickar. "Höra ännu skjutas? Nej, förbi. Negrer och Mestizer borta. Guvernör komma tillbaka. Guvernör icke finna oss. Väg ännu fri. God tid för Jims hämnd."

På hans vink kastade de Svarte sig öfver de två sjömännen. Deras händer bundes, och de bortfördes derpå, under högt jublande. Oantastade hunno de till kungsvarfvet. Skjutandet hade helt och hållet upphört. Facklorna slocknade. De fäng-

slade bragtes ned i bambubåten. Jim grep till årorna och styrde sin kosa åt Worthman-Cottage.

"Negern vill mörda mig," sade Albert Popp till sin reskamrat. "Jag vill gerna dö, ty endast på detta sätt kan jag helt och hållet försona mig med alla dem, jag förölämpat, och framför alla med dig. Om det är möjligt, så hindra att min brud erfar något — underrätta henne, att jag förolyckats eller dött af gula febern."

Lorenz Born var mycket rörd. Men han svarade blott dessa ord: "Jag skall under alla omständigheter göra min pligt."

Bambubåten flög på vattnet som en pil. Vid Worthman-Cottage lade den till. Negern fattade Lorenz Born i armen:

"Stig upp!"

Då de voro i land, lossade negern på de band, hvarmed de fängslade voro bundna, och sade:

"Gif akt. Tåg till hälften lösta. När själf hafva gjort armar fri, få se, huru Jim taga hämnd."

Och knappt hade han uttalat dessa ord innan han sprang tillbaka i båten, befallande kaptenen att följa sig.

I detta ögonblick spridde sig de första solstrålarne öfver hamnens vattenspegel och belyste en portorico-skonert, som hade låtat ankar och utbredde sina hvita segel för den gryende dagen. Med raska årtag dref Jim bambubåten fram till detta fartyg. Då han var nära invid det, löste han de fångnes band och sade:

"Domstol tala dig fri! Mycket folk sönderslita dig! Jim befria dig från folk!"

Albert Popp reste sig förskräckt.

"Portorico-skonert segla till Mexiko. Du gå om bord. Det vara Jims hämnd."

"Människa! huru skall jag tacka dig?"

"Mig inte tacka. Tacka den man, som stanna kvar derborta. Kapten på skonert veta allt, och taga om bord Albert Popp Gå!"

Kaptenen ville taga negerns hand. Han stötte den tillbaka.

"Taga bort hand, som mig ville slå! Gå om bord!"

Bambubåten lade till vid portorico-skonertens sida. Som i en dröm steg Albert Popp uppför fallrepet. Knappt hade hans fot beträdd detsamma, innan Jim stötte från, och for tillbaka till Worthman-Cottage. Lorenz Born ilade honom tillmötes.

"Människa! hvad gjorde du?"

"Komma i båt!" sade negern lugnt. "Jim tala hemma."

(Fortf.)

ÆTNAS UTBROTT.

Ætnas utbrott.

Den 20 Augusti om natten, under det staden Catanias skyddspatronessa, den heliga Agathas hundraåriga jubelfest firades, började Ætna åter plötsligen spruta eld och det på ett så praktfullt sätt, att man på 40 år icke sett ett så vackert utbrott. Tvenne nya kraterer öppnade sig och utkastade först skyar af små stenar och aska, sedan följde lavaströmmar, som utgöto sig åt tvenne riktningar. Någon förutgående eruption ägde alls icke rum ur den öfverste egentliga Cima, hvilken endast och allenast under de första timmarna af utbrottet

lät utströmma en väldig rökmassa. Den ströcka, som lavaströmmen tillryggalade till tionde dagen efter eruptionen, utgjorde i rät linie ungefär 12 å 13, men den verkligt tillryggalade vägen torde uppgå till 16—18 miglier och var lavatrömmen nämnde dag 2 miglier från Zaffarano. Bredden utgjorde 2—2½ miglier; höjden var så olika, att den till och med icke kan uppgifvas på slump; vid utloppet kunde den, som ögonviltnen försäkra, anses vara 25—30 palmer hög, men längre upp oändligt mycket högre. Lavan hade ännu icke vidrört några byar, men väl tagit sin väg öfver odladt land. Till Zaffarano, det mest

hotade, sände intendanten i Catania ett kompani Cacciatori (jägare) och samtliga den kringliggande nejdens pumpar, för att utad tidspillan utpumpa allt vattnot ur Zaffaranos och närliggande bondgårdars cisterner, för att förebygga en förödande explosion lik den, som år 1843 ägde rum i Bronte. Redan natten emellan den 20 och 21 Augusti öfverträdades byarne ända javid foten af Ætna, i synnerhet Giarre, nästan hela natten med svart sand. Kort tid derefter följde en åskknall, som vidt omkring skakade berget. Så långt ögat räckte, såg man snart intet annat än fram- och tillbakalungad eld, i tusende stän-

digt omvexlande skepnader: här smygande sig igenom den gamla lavagrunden, först surrande och fräsande, sedan plötsligt genombrytande den gamle svarta lavan, för att bana sig en väg till djupet. Här ett mäktigt lavastycke, som rifver sig löst och lembar bakom sig en helfvetisk glödugn, men som genast öfverdrages med aska, och sjunker tillbaka i sitt förra mörker; der jättelika eldvägar, som höjande och sänkande sig ila utför berget; beledsagade af glödmassans hväsande och fräsande. Lavaströmmen hade snart med sina krökningar dragit sig 16 miglier ned från kratern Berg af lava stormade och ra-

sade framåt, utbrytande ur dess midt med otroligt raseri, och störtade, till och med ännu vid dagsljuset och solskenet, glödande röd ned öfver jorden. Vingårdsfält och ekstammar, som stodo i vägen för strömmarne, nedbrändes i ett ögonblick; språkande föllo de glödande lavablocken, det ena störtande öfver det andra, ned och knäckte de herrligaste träd. Genom utbrottets häftighet och detsammas längre varaktighet har man tydligen kunnat iakttaga lavans framåtskridande. Stycken falla ständigt uppifrån nedåt. Blott vid mycket stor häftighet bryter lavan, i mäktiga block, också ut vid sidorna. De utfallne styckena

bilda grundvolan för det vidare framåtskridandet. Då nu den flödande massan måste på sin väg igenfylla hvarje fördjupning, så sker framskridandet sakta och går långsamt för sig. Derför uträknade man samma dag utbrottet skedde, att lavaströmmen till och med med denna häftighet, skulle behöfva några veckor, för att hinna till Zaffarano. Således är det icke heller fallet, — som nästan allmänt tros, — att allt, som kommer i beröring med lavan, genast förvandlas till aska. Lavan förstör, i det den nedtrycker och sönderbryter allt, som finnes i dess väg. Man kan föreställa sig det storartade af detta utbrott, när man

betänker, att lavafloren uppfyller en mycket bred och djup dal och dock redan i nio dagar tillryggalaggt 16—18 miglier. Under de första sex dagarne försiggick framåtskridandet fortast; men sedan denna tid långsammare, ty lavan måste stiga allt högre, för att stiga öfver sig sjelf.

Ætnas utbrott hafva sedan dess i några veckor upprepats och lavaströmmarne hade tagit en rigtning, som tvingade nejdens innevånare att genom flykten lemna sin egendom. I synnerhet framskri er Ætnas eld med stor häftighet i rigtning af Milo. Natten emellan 12—13 September inträffade i Giarre den ena kuriren efter den andra, för att hos stadens syndikus anhålla om hjälp till flyttning af deras ägodelar. Också kapplanen bad om hjälp till nedtagande af klockorna. Eldfloden närmade sig allt mer och mer de yttre husen i Milo, och denna orts undergång var nu knappt mer att betvifla, under det att Zaffarano för ögonblicket är räddadt.

President-kandidater i Förenta Staterna.

I Förenta Staterna har "partiet för Söders rättigheter" uppställt en ny president-kandidat, guvernören Troupe i Alabama. Kunde detta parti vinna i kraft, och förstode det att, till uppnående af sitt ändamål, förena sig med det, i samma anda sträfvande partiet i de nordliga staterna, så kunde det lätteligen beröfva en eller annan af motståndarne den erforderliga majoriteten. Men äfven med antagande af detta ganska osannolika fall, så vore general *Pierce's* val likväl säkert, då detsamma kom att bero af representanternes kammare, som är öfvervägande demokratisk. Utom *Pierce*, — hvars porirätt vi i dag lemna våra läsare —, och Troupe, hafva de olika partierne uppställt följande kandidater: Scott, Webster, J. P. Hale och W. Godell.

Utdrag ur "Scener från Nord-Amerika år 1849"

af I. Tolmer.

Negrernes ställning.

Man kan icke se något grymmare, än den här rådande fördomen, med afseende på människohudens färg. Man afskyr icke blott de svarta, utan äfven Mulatterna, serdeles i Södern. En droppe afrikanskt blod i en människas ådror är tillräcklig att utstötta

hennes från hvarje umgänge med hennes hvita medmenniskor.

Amerikanarne förmena icke de svarta, att förvärfva sig rikedomar; de tillåta dem att bära vackra kläder, guldur, fint linne o. s. v.; men erkännandet af deras rättigheter, som menniskor och medborgare, — detta undandraga de dem helt och hållet.

Under det att de förvägra dem allt, som kan ingifva kraft och sjelkänsla, tillåta republikanerna dem att vara alamodiska dandys, och det de aldrig löjligaste. De tillsluta för dem dörrarne till sina kyrkor, ehuru de medgifva dem att hafva sina egna tempel. De tvinga dem att lefva för sig sjelfve. Man skulle aldrig förlåta en svart, om han ville blanda sig i politiken; man finner det godt, att Negeren visar sig på promenaderna i sammet och glänsande tyger, och detta barnsliga slägte fogar sig med glädje efter sina herrskares önsknin- gar. I hvarje större stad kan man förskaffa sig det underliga skådespelet af ett svart "lejon eller "lejoninna;" något verkligen märkvärdigt. Den mest lysande hatt sitter på sned på det svarttulliga hufvudet. En hel galanteribod af prydnader är anbringad på neger-dandys vest. Ett ofantligt kräs reser sig i pyramidform upp omkring ebenholtzhakan, spetsmanchetter nedfalla från armbågarna till de kolossala händerna; de oformliga frackskörten, som äro utsirade med blixtrande knappar, följa de vågformiga rörelserna af kroppen, den han prydligt vaggas hit och dit, under det han låter sitt spanska rör eller sin käpp leka kring de med diamanter belastade fingrarna.

Den svarta lejoninnan bär på sig en femtio alnar hvitt muslin, hvilket gifver hennes gestalt en vidd, som intager hela trottoiren. Ett par oerhörda örringar, en ofantlig solfjäder och en hatt med fjädrar fullända toilett. Då man går bakom henne, skulle man af den smidiga vexten, den utvalda dräkten och det rika tyget icke förmoda, hvad man vid förbigåendet får se: en platt näsa, bakåtlutande panna, ojemförliga läppar — outplånliga känntecken på negerracen.

Jag reste en dag på jernvägen till Boston, och vi hade knappt tillryggalaggt en half mil, då en ung Mulatt blef så väl hjälten, som offret i en egendomlig, sorglig scen, hvilken tilldrog sig i vagnen, der jag satt. På yttersta ändan af den så kallade presidentplatsen satt en ung Mulatt, hvars ansigte knappast hade en lätt anstrykning af mörkt. Han var väl klädd, hade en förträfflig hållning och en blygsam, anständig fysiologi. Då och då stack konduktören hufvudet in genom dörren, och examinera-

de det inre af vagnen. Jag märkte att den unga arma menniskan blef förlägen och slog ner ögonen, så ofta konduktören visade sig. Det var något sorgligt rörande uti att se den långa, bedjande blicken genom de sänkta ögonhåren riktas mot vagnens Cerberus. Äntligen steg denne in, gick rakt på Mulatten, och, utan att säga ett ord, visade han honom med utsträckt finger på dörren. Den unga menniskan steg upp och försvann nedslagen. En stor tår glänste i hans öga.

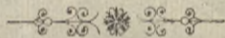
"Det var rätt!" ropade en ung, rödkindad man, "den olivfysionomien fick, hvad han förtjente." Alla skrattade. "En annan gång håller han sig nog på sin plats," inföll en annan med lugn ton. Då konduktören åter skrattande inträdde i vagnen, blef han mycket väl emottagen, isynnerhet då han utropade: "så skickar man hundarne i hundstallet!" — "Bra gjordt!" ropade en tredje. "Har man sett maken till oförskämhet, att dylika fysiomer vilja spela gentlemen? Emedan denne är något blekt (ehuru mycket illa blekt) så sätter han *air* på sig, intränger i bättre sällskap och är pre- tentiös! Lerpipan vill vara postlin! en vac- ker ordning . . .!"

Jag frågade konduktören, hvart man hade fört honom? — "Jo, som han förtjente, helt simpelt i svarta vagnen." Hvad är det för något?" frågade jag. — "Negerburen." Jag önskade få se den. "Kors, om detta roar er, så kan ni gå genom packvagnen, och sedan kan ni titta in i deras hål, der de sitta och prata och kackla som en mängd höns i ett brokigt virrvarr. Jag var nyfiken att se, hvar den unge Mulatten blifvit af. Man hade sammanträngt negerrepublikanerna i en stor oeldad läda; tolf personer af hvarje ålder och kön. En ung mor insvepte sitt barn i ett dåligt stycke ylletyg, för att skydda det mot kolden. Mulatten stod i ett hörn och bet på sin käpp. Afrikanerna hade emottagit honom med hän, hvilket satte kronan på hans jämmer. För Negrerna var han för hvit, för de hvita för svart. Hans förut så milda blick sprutade vrede och hämd. Vid min åsyn blef han blek som döden. Jag drog mig hastigt tillbaka, på det att han icke skulle tro att jag ville häna hans smärta. Huru ofta har jag icke sett gästerna vid ett *table d'hote* genast stiga upp, så ofta en kulört nalkades, för att visa honom, det de icke vore sinnade att anse honom som sin like.

Hinduernas dödshus.

Detta slags byggnader kunna europeiska resande icke betrakta utan en hemlig rysning. De äro vanligen byggde på stranden af någon flod, och döende samt farligt sjuke dittransporteras af sina anförvänder, för att der tillbringa sina sista minuter eller timmar. Släktlingarne sätta sig i stillhet kring bädden, och afvakta i lugn den döendes sista andedrag. Om kampen varar länge, så ger man honom då och då en dryck vatten, men allt mindre och mindre, och med allt större mellantider; ty då han en gång blifvit förd till dödshuset, så måste han dö. Hinduerna tillstå sjelfve, att detta förfarande föranledt mångt mord, ty deras religion föreskrifver att de sjuke måste dö, så snart läkaren förklarar att allt hopp är ute. Det första de äro döda, och nästan innan de hunnit kallna, bäras de till brännplatsen, som är omgifven af en mur. Här — så berättar en resande — såg jag på sex särskilda bäl sex lik, på hvilka de högt uppflammande lågorna girigt slickade. Storkar, små gamar och korpar sutto i mängd på de närliggande hustaken och trädens grenar, väntande att slutligen få råda öfver de halfbrända kropparne.

Den nya Theatern i Hannover.

Den nya theatern i Hannover intager midten af en stor öppen plats, som tillkommit vid residensets utvidgande medelst tillsättning af en ny statsdel, och till hvilken man kommer på sju särskilda gator. Tvenne af dem föra till jernbangården, och en tredje mycket bred, som går rakt mot bakre fronten af theatern, sätter denna i direkt förbindelse med Eilenriede, en i grannskapet belägen skog. De återstående delarne af den omnämnde platsen upptagas af trädgårdsanläggningar.

Hela byggnaden är 280 fot bred och 190 fot djup äfven utan att, vid senare talet, taga i beräkning det 100 fot breda och 60 fot djupa utsprånget vid främre fronten och det likaså breda och 30 fot djupa utsprånget vid den bakre. Hufvudportalen, med betäckt genomfart i midten och tvenne andra genomgångar på sidorna för fotgängare, är bestämd för den besökande publiken. På venstra sidan befinnas inkörsporrar för hofekipascherna, ledande till den kungliga trappan, hvilken är så belägen, att hon äfven för till den på samma sida va-

rande konsertsalen. Den bakre fronten är försedd med en stor trappa, som tjenar theaterpersonalen till uppgång. Vid nordliga inkörsporrten bor hus-inspektorn. På hörnet, som bildas af denna sida och hufvudfronten äro sessions- och expeditionsrummen för hoftheater-intendentsembetet belägne. På den motsatta, venstra sidan af hufvudfronten befinna sig kassarummen. Vid sessionsrummet, kassarummet samt ingången för theaterpersonalen äro portvaktare placerade.

Den hos theatrarna så ovanliga höjden, som ofta inverkar störande på proportionerna hos en facade, är vid denna byggnad så mycket som möjligt mildrad, medelst läget och fördelningen af de betingade dimensionerna. Det förhåller sig nemligen så, att den, jemte maskinekällaren, mer än 110 fot höga scenen samt loge-afdelningen, med en öfverdensamma befutlig, 30 fot hög målarsal, intaga midten af huset. De kringliggande delarne deremot behöfde icke denna höjd. Härigenom har en pyramidisk gradation blifvit möjlig, hvarje enformighet undvikits och en pittoresk effekt åstadkommits.

Spetsarne af frontonernas gafflar äro smyckade med lyror och andra konstens insignier i drifvet arbete i koppar. Till venster och höger på taklisten har man anbringat hufvudena af den komiska och den tragiska sänggudinnan. Fälten i dessa gafflar vänta ännu på passande basreliefs, såsom ock den under varande frisen skulle vara ganska passande för en inskrift.

I stället för de förut projekterade statyerna af skalder och skådespelare på fotställningarne till de begge öfre balustraderna, har man vid utförandet endast prydt den öfver hufvudingången varande balkongen med tolf statyer af något öfver kroppstorlek, arbetade fast sandsten af flera hannoveranska konstnärer, och föreställande koryfeerna bland alla länders och tidens dramatiska författare, såsom Sofokles, Terentius, Molière, Shakespeare, Calderon, Göthe, Schiller m. fl.

Beträffande husets yttre, så är äfven att märka, att midten af taket bär på sin högsta spets tvenne stora reservoarer, som rymma fem till sex åhmar vatten. Genom detta arrangement har åstadkommits en plattform, från hvilken man njuter den skönaste och mest obehindrade utsigt öfver staden och dess omgifningar.

I vestibulen till hufvudingången finnas tvenne biljettförsäljningskontor, det ena till höger det andra till venster. Härifrån kommer man, genom trenne dörrar på en glasvägg, till den 160 fot långa och 20 fot breda foyern i undra våningen och från

denna till samtliga platserna i loge-afdelningen, på så sätt, att till hvarje logerad föra tvenne trappor, en till höger och en till venster. Detta arrangement, som förmodligen ännu icke blifvit så utfördt i någon af våra hittills varande theatrar, men hvars ändamålsenlighet redan blifvit bepröfvad, förtjenar isynnerhet derföre att rekommenderas, att det på det högsta gynnar husets raska tömmande på folk, efter representationens slut; till den ändan öppnas också fyra utåt gående dörrar, som stå i direkt förbindelse med trapporna till tredje och fjärde logeraderne.

Till höger och venster om kassarummen föra tvenne marmortrappor upp till öfre vestibulen, från hvilken man, på ena sidan, kommer till den stora, öfver inkörsporrten liggande balkongen, på andra sidan, till första radens foyer. Detta med trenne kupoler öfverbyggda och äfvanifrån upplysta rum, som under mellanakterna skall tjena den theatern besökande publiken till samlingsplats, motsvarar för närvarande ganska litet sin bestämmelse, emedan den förbindelse, som egde rum med ingången till andra raden, är afbruten. Följaktligen kan blott ett ganska ringa sällskap samlas uti ifrågavarande rum, och detta är förmodligen också orsaken, hvarför det ännu icke anmält sig någon entreprenör till de tvenne, i stora nischer här anlagde konditorierna, nemligen af fruktan, att under förevarande omständigheter icke kunna finna sin utkomst.

Från denna, nära 100 fot långa, 20 fot breda och 30 fot höga foyer leder den, midt emot vestibulen liggande mellersta dörren till den stora kungliga logens förmak. Der bredvid, till höger och venster, befinna sig ingångarne till första logeradens korridorer. Sedan kommer man genom dörren på venstra gaffelväggen, till förmaket till konsertsalen, och, genom dörren på den midt emot varande högra gaffelväggen till fyra stora repetitionssalar för musik, dans etc., hvilka stå i förbindelse med klädlogen och scenen.

Konsertsalen, — 112 fot lång, 42 fot bred och 30 fot hög — rymmer omkring 760 personer. Vid midten af dess ena långsida befinna sig den kungliga tribunen, der också, jemte förmaken, man ser den kungliga prosceniums-logen. Midt emot orkestern finnes en större tribun, bestämd för publiken.

(Forts.)

Första Radens foyer i den nya theatern i Hannover.